

10. Maystro, S. and Voloshin, O. "Mechanisms of state regulation of alternative energy development: theoretical approaches to the definition and content [Mehanizmy derzhavnogo reguljuvannya rozvytku alternatyvnoi energetyky: teoretychni pidhody do vysnachennya ta zmistu]." *Efficiency of Public Administration* 43 (2015): 36-43. Print.

11. Orel, S. "Keep the sun's energy? Why not? [Zberigaty energiyu soncy? Chomu ni?]." 2017, <https://gazeta.dt.ua/energy_market/zberigati-energiyu-soncy-chomu-ni-243684_.html>.

12. Savitsky, O. "Between the USSR and the USSR. What will be the Ukrainian power industry in 2035 [Mizh SRSR ta SRSR. Yakoyu bude ukrajins'ra energetyka u 2035 roci]." 2017, <<http://www.epravda.com.ua/publications/2017/02/6/619749/>>.

13. "The subsidy for the purchase of electric vehicles will be \$ 12 thousand [Subsidiya pri pokupke avtomobilya sostavit 12 tysyach dolarov]." 2017, <<http://autotheme.info/news/33475-subsidiya-pri-pokupke-elektromobilya-sostavit-12-tys.html>>.

14. "Sweden will compensate 60% of the cost of home-based energy storage [Shveciya kompensuvatyme 60% vartosty domashnih system zberigannya energiji]." 2016, <<http://www.epravda.com.ua/news/2016/11/23/612034/>>.

DOI : 10.5281/zenodo.1038861

УДК 378:372.77(477)

Бондаренко А. І., к.держ.упр., докторант, НУЦЗУ, м. Харків

*Bondarenko A., PhD in public administration, doctoral candidate,
National University of Civil Protection of Ukraine, Kharkiv*

**ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО
БАНКІВСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ**

**IMPROVEMENT OF MECHANISMS OF STATE REGULATION
OF REMOTE BANK SERVICE TECHNOLOGIES**

В статті вдосконалено механізми державного регулювання технологій дистанційного банківського обслуговування. Зокрема, визначено ключові проблеми сучасної банківської системи. Виділено положення підвищення дієвості державної політики у забезпеченні раціонального функціонування технологій дистанційного банківського обслуговування. Досліджено поточні підходи до оптимізації функціонування банківської системи України. Запропоновано заходи для вдосконалення державного регулювання фінансовою безпекою українського капіталу.

Ключові слова: механізми, державне регулювання, технології, дистанційне банківське обслуговування.

The mechanisms of state regulation of remote bank service technologies are improved in the article. In particular, the key problems of the modern banking system are defined. The positions of effectiveness of state policy activity in ensuring of rational functioning of technologies of remote bank service are selected. The current approaches to optimization of functioning of the banking system of Ukraine are investigated. The actions for improvement of state regulation of financial safety of the Ukrainian capital are offered.

Keywords: mechanisms, state regulation, technologies, remote bank control.

Постановка проблеми. В нинішніх умовах удосконалення механізмів державного регулювання технологій дистанційного банківського обслуговування є актуальним виходячи з того, що вони стрімко розповсюджуються. Зокрема, потребує вдосконалення законодавча база банківської діяльності з метою забезпечення не тільки ефективної дії правових механізмів державного регулювання банківської системи, а також досягнення оптимальної взаємодії й підзвітності на різних рівнях організації та впровадження технологій дистанційного банківського обслуговування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням державного регулювання функціонування банківської системи було присвячено низку наукових напрацювань видатних вчених, зокрема, О. Амосова [1], О. Барановського [2], І. Чугунова [3] та ін. Проте в науковій літературі бракує розгорнутих досліджень механізмів державного регулювання технологій дистанційного банківського обслуговування.

Постановка завдання. Враховуючи вищезазначене, метою статті є вдосконалення механізмів державного регулювання технологій дистанційного банківського обслуговування.

Для досягнення поставленої мети в статті пропонується вирішити такі завдання:

- визначити ключові проблеми сучасної банківської системи;
- виділити положення підвищення дієвості державної політики у забезпеченні ефективного функціонування технологій дистанційного банківського обслуговування;
- дослідити поточні підходи до оптимізації функціонування банківської системи України;
- запропонувати заходи для вдосконалення державного регулювання фінансовою безпекою українського капіталу.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні в результаті світової глобалізації й концентрації банківського капіталу здійснення державою регулювання й нагляду супроводжуються низкою проблем. Розбудова банківських кон-

гломератів, їх включення до державної політики з нефінансових питань стає дедалі частішим. У той же час збільшується перелік банківських послуг і кількість ризикованих операцій.

Іншою важливою особливістю державної регуляторної політики в зазначеній сфері сьогодні є наявність державного регулювання наглядовими органами, що мають достатні повноваження для ефективного втручання в діяльність банківської системи. Між державою та комерційними банками немає великої відмінності в регулюванні їх діяльності, тому що вони працюють основі ідентичних принципів в ринкових умовах. Держава має певний вплив на формування умов зовнішнього середовища і, тим самим, впливає на тенденції в банківській концентрації, визначає характер і роль злиття і належності до діяльності комерційних банків через свої банки.

Крім того, державні банки визначають деякі з найбільш важливих напрямків державної політики, у тому числі: надання кредитування основним позичальникам; забезпечують потік заощаджень; реалізують спеціальні соціальні та фінансові функції, зокрема, обслуговування пенсіонерів, які одержують виплати по всій території країни; підтримка урядом ринку цінних паперів; організація зовнішньоторговельних операцій; виконання спеціальних замовлень держави, зокрема, участь в урегулюванні заборгованості природних монополій; впровадження спеціальних суспільних програм для економічного та соціального розвитку [5].

Таким чином, можна визначити деякі з найбільш гострих проблем банківської системи України, на які повинна бути в першу чергу спрямована розробка засад державного регулювання відносно реалізації політики в зазначеній сфері:

- недостатня потужність українських банків: як подолати цей бар'єр для невеликим банком;
- недолік капіталу для фінансування капіталомістких проектів, недостатній обсяг власного капіталу;
- недостатність частки довгострокового кредитування у реальному секторі економіки;
- неадекватна система міжрегіональних банків (брак кількості міжрегіональних банків).

По-друге, розподіл капіталу в банківській системі сьогодні характеризує структурні диспропорції: кредитні установи є нерівномірно розподілені серед економічних регіонів. Тим часом, щоб працювати із клієнтами через пасивні операції (депозити) і активні операції (кредитування малого й середнього бізнесу, житлове іпотечне кредитування й споживчий кредит), найпотужніші банки розробили інформаційні мережі;

- іноземна присутність на внутрішньому банківському ринку: не повністю розроблено механізми державного регулювання фінансової політики щодо визнання іноземних банків, їх філій і відділень на українських фінан-

сових ринках, неналагоджена робота регуляторного механізму щодо частки іноземних банків у столиці банківської системи України.

Без державного втручання у роботу приватних банків іноземні партнери зможуть безпосередньо використовувати значні ресурси материнських компаній без будь-яких значних інвестицій в інфраструктуру в Україні. Саме тому зміни законодавчої бази будуть слугувати для поліпшення якості й надійності роботи вітчизняних фінансових установ.

Досвід закордонних країн показує, що активізація технологій дистанційного банківського обслуговування (далі – e-banking) має на увазі необхідність розвитку чинного законодавства й правової системи для захисту інтересів споживачів і банків, фінансової системи держави та посилення нормативно-правового механізму державного регулювання безпеки функціонування банківської системи на всіх рівнях. Адже банківська діяльність охоплює майже всі галузі економіки, і криза може призвести до руйнівних наслідків не тільки для економічної, а й для соціальної та політичної системи.

Таким чином, інтерес будь-якої держави до регулювання діяльності іноземних банків для забезпечення безпеки стає актуальним у сфері державного регулювання фінансів. Слід зазначити, що більшість проблем може бути вирішена завдяки концентрації банківського капіталу. Це концентрація є своєрідним механізмом розширенням e-banking, і це має позитивне відношення до державного регулювання механізмів концентрації на банківському ринку, у тому числі процесів злиття і належності до системи впливу держави. Але українські банки з погляду на обсяг капіталу багато в чому поступаються закордонним аналогам. Це, по-перше, не дозволяє українським банкам повністю задовольнити попит на ресурси з основних позичальників. Тому українські корпорації змушені шукати гроші за кордоном.

По-друге, у більшості випадків розмір позики повинен бути прямо пропорційним її надійності. Тому невідповідно західні рейтингові агентства, які відмовляються підвищувати рейтинг українських банків, посиляються на відсутність капіталу.

По-третє, невідповідність світовим стандартам більшої кількості українських банків не дозволяє їм залучити закордонні фонди.

Зрозуміло, що завдання державного регулювання з поліпшення загальної капіталізації банківської системи вимагає дуже вимірної, майже ювелірної політики залучення нових інвестицій до українського фінансового ринку, у тому числі іноземних партнерів. Замість цього всі ресурси було орієнтовано на концентрацію існуючої системи, будівництва власного капіталу існуючих і нових банків. Серед заходів, які були прийняті в системі державного регулювання в цьому напрямку, треба визначити впровадження нових вимог для кредитних установ щодо акціонерного капіталу. Мінімальний розмір капіталу для новостворених банків повинен бути еквівалентним 5 млн. євро. Така консолідація вважається найбільш ефективною міжнародними експертами для країн, які удосконалюють свою банківську систему, тому що вона спону-

кає власників малих й середніх банків шукати партнерів для злиття, чим забезпечує систему фінансової безпеки держави [1, 4].

Третім важливим аспектом є залучення до банківського капіталу небанківських установ, таких, як страхові компанії та пенсійні фонди.

По-четверте, питання щодо збереження системи малих і середніх банків, які спеціалізуються на ефективному обслуговуванні конкретних сегментів ринку банківських послуг в Україні, є дуже важливими для багатьох регіонів, і ці банки не повинні стати жертвою політики “концентрації”.

По-п'яте, незалежний розгляд питання про участь іноземних банків в Україні відносно можливості підвищення інвестицій свідчить, що через них пройде концентрація необхідного банківського капіталу.

Для забезпечення удосконалення державного регулювання фінансовою безпекою українського капіталу, який зосереджений у приватних фінансово-промислових групах і забезпечення платоспроможності банків України, а також зниження фінансових ризиків, необхідно:

- 1) обмежити ступень участі банку в нефінансових компаніях;
- 2) посилити вимоги для забезпечення відповідної вартості капіталу банку;
- 3) визначити рівні ризиків для банків щодо інвестицій у рейтингових агентствах при розрахунку достатності капіталу.

Через відсутність маркетингової взаємної співпраці керівників нефінансових компаній та комерційних банків існує висока ймовірність банкрутства. Слід зазначити, що державне регулювання фінансової політики відносно зростаючого електронного банкінгу і забезпечення стабільності банківського сектору України та фінансової безпеки значною мірою повинне бути орієнтоване на створення правових механізмів державного регулювання, системи моніторингу, стимулювання розвитку інформаційних технологій і поліпшення принципу управління ризиками в сфері послуг електронного банкінгу [2, 4]. Набір заходів, спрямованих на вдосконалення механізмів державного регулювання технологій дистанційного банківського обслуговування, підвищення дієвості державної політики у забезпеченні експансії повинен бути спрямований на реалізацію наступних основних положень.

По-перше, держава повинна стимулювати e-banking не взагалі, а вибірково – “пунктирно”. Політика з універсальним e-banking може призвести до надмірного скорочення числа банків і особливо регіональних банків, у тому числі малого та середнього бізнесу, що успішно працює з постійною клієнтурою.

По-друге, немає необхідності для організації моніторингу використання банками сучасних технологій.

По-третє, це є необхідним для надання комерційним банкам методичної та консультативної допомоги для впровадження у своїй роботі сучасних технологій e-banking. Банківське співтовариство має право очікувати від

Національного банку більш методичної й консультативної допомоги в технологічних питаннях.

По-четверте, актуальна інформація сьогодні має сучасну інформаційну базу. Створення інформаційної бази з вказаних питань є важливим з багатьох точок зору, включаючи збереження конфіденційності інформації щодо намірів банків використовувати нові e-banking інструменти.

По-п'яте, актуальним є створення додаткових фіскальних стимулів для розвитку e-banking банків. Додатковими стимулами для використання e-banking технологій може стати прозора податкова політика, отримання доступу до привабливих ринкових сегментів, податкові вигоди продавця і покупця e-банківських технологій.

Висновки. В цілому, виходячи з результатів проведеного дослідження, можна зробити такі висновки.

1. Визначено ключові проблеми діяльності сучасної банківської системи: недостатня потужність українських банків; брак капіталу для фінансування проектів; недостатність довгострокового кредитування; неадекватна система міжрегіональних банків.

2. Виділено положення підвищення дієвості державної політики у забезпеченні ефективного функціонування технологій дистанційного банківського обслуговування які, перш за все, ґрунтуються на управлінні банківськими ризиками.

3. Досліджено поточні підходи до оптимізації функціонування банківської системи України. Акцентовано увагу на заходи, які були прийняті в системі державного регулювання в цьому напрямку, зокрема, впровадження нових вимог для кредитних установ щодо акціонерного капіталу.

4. Запропоновано заходи для вдосконалення державного регулювання фінансовою безпекою українського капіталу. Зазначено, що вони повинні бути орієнтованими на створення правових механізмів державного регулювання та системи моніторингу, стимулювання розвитку інформаційних технологій і поліпшення процесів управління ризиками в сфері послуг електронного банкінгу.

Список використаних джерел

1. Амосов О. Ю. Підконтрольність Національного банку України та центральних банків зарубіжжя / О. Ю. Амосов, М. М. Коваленко // Вісник НАДУ. – 2012. – № 1. – С. 161–171.

2. Барановський О. Антикризові заходи урядів і центральних банків зарубіжних країн / О. Барановський // Вісник НБУ. – 2009. – № 4. – С. 8–19.

3. Чугунов І. Я. Державний внутрішній фінансовий контроль: стратегія розвитку / І. Я. Чугунов, В. М. Федосов // Фінанси України : наук.-теорет. та інформ.-практ. журн. – 2009. – № 4. – С. 3–12.

4. Чистов С.М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / С.М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко. – К. : КНЕУ, 2000. – 316 с.

5. Шнипко О.С. Інноваційний дефолт України: економіко-технологічний

References

1. Amosov, O.Yu. and Kovalenko, M.M. "The Controlling of the National Bank of Ukraine and central banks of foreign countries [Pidkontrol`nist` Nacional`nogo banku Ukrainy ta central`nyh bankiv zarubizzja]". *Visnyk NADU* 1 (2012): 161–171. Print.
2. Baranovskij, O. "Anti-crisis measures of governments and central banks of foreign countries [Antykryzovi zahody urjadiv i central`nyh bankiv zarubiznyh krain]". *Visnyk NBU* 4 (2009): 8–19. Print.
3. Chugunov, I.Ya. and Fedosov, V.M. "State internal financial control: development strategy [Dergavnyj vnutrishnij finansovyj kontrol`: strategija rozvytku]". *Finansy Ukrainy* 4 (2009): 3–12. Print.
4. Chistov, S.M., Nikiforov, A.E. and Kutsenko, T.F. *State regulation of Economy [Dergavne reguluvannja ekonomiki]*. Kiev: KNEU, 2000. Print.
5. Shnypko, O.S. *Innovative default of Ukraine: economic and technological context [Innovacijnyj defolt Ukrainy: ekonomiko-tehnologichnyj kontekst]*. Kiev: Geneza, 2009. Print.

DOI : 10.5281/zenodo.997981

УДК 351.82

*Husarov K., Researcher of Educational, Scientific and Production center,
National University of Civil Protection of Ukraine, Kharkiv*

INTERNAL MIGRATION PROCESSES IN USA: EXPERIENCE FOR UKRAINE

The article considers the peculiarities of internal migration processes in the United States of America. The principles of public administration regarding resettlement of forced displaced persons are defined. Proposed measures to reduce the burden on the labor market and the infrastructure of the receiving regions in Ukraine, taking into account the US experience.

Keywords: *internal migration processes, public administration, labor market, forced migrants.*

У статті розглянуто особливості внутрішніх міграційних процесів у Сполучених Штатах Америки. Визначені принципи державного управління розселенням вимушено переміщених осіб. Запропоновані заходи щодо зменшення навантаження на ринок праці й інфраструктуру регіонів, що приймають переселенців в Україні, ураховуючи досвід США.